

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 marca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił J. M. prawa do emerytury. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 r. nie udowodnił 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Do okresu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia wnioskodawcy od 24 września 1976 r. do 24 września 1998 r. w (...), gdyż wnioskodawca nie przedstawił oryginału świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych, a także dokumentów, że praca miała taki charakter.

/decyzja k.104 akt ZUS/

W dniu 12 kwietnia 2016 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie J. M. od ww. decyzji w którym wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Odwołujący wskazał, że w okresie od 24 września 1976 r. do 24 września 1998 r. tj. podczas pracy w zakładach (...) wykonywał pracę w warunkach szczególnych. W ocenie skarżącego pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pracowników fizycznych wykonywali obowiązki pracownicze w takich właśnie warunkach.

/odwołanie k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie, która wpłynęła do tutejszego Sądu w dniu 27 kwietnia 2016 r. organ rentowy wniósł o jego oddalenie przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.7/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. M. urodził się (...) Ma wykształcenie podstawowe. Nie ma wyuczonego zawodu.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 8 stycznia 2016 roku ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę, po którego rozpatrzeniu ZUS wydał zaskarżoną decyzję.

/wniosek k.1-8 akt ZUS, decyzja k.104 akt ZUS/

J. M. nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

/okoliczność bezsporna/

Ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 roku udokumentował 25 lat ogólnego stażu pracy.

/okoliczność bezsporna/

W okresie od 20 września 1976 r. do 23 września 1998 r. J. M. zatrudniony był w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (w okresie zatrudnienia wnioskodawcy noszącą także nazwę Kombinat Producyjno – (...) – Zakład (...) w S.). Świadectwo pracy z dnia 26 września 1998 r. wskazuje, że wnioskodawca wykonywał obowiązki pracownicze robotnika transportowego.

/świadectwo pracy oraz dokumentacja osobowa wnioskodawcy k.23/

W w/w zakładzie pracy wnioskodawca zajmował następujące stanowiska pracy:

- robotnika transportu
- od 1 czerwca 1978 r. robotnika transportu – brygadzysty.
- od 1 marca 1982 r. robotnika transportu – wózkowego.
- od 1 lipca 1982 r. robotnika transportu – brygadzysty.
- od 1 lipca 1984 r. robotnika transportu – wózkowego– brygadzysty.
- od 1 kwietnia 1989 r. robotnika transportu – brygadzysty.
- od 1 czerwca 1989 r. robotnika transportu – wózkowego– brygadzysty.
- od 1 sierpnia 1990 r. robotnika transportu – brygadzysty.
- od 1 lutego 1992 r. robotnika transportu wewnętrznego.

/angaże w dokumentacji osobowej wnioskodawcy k.23/

Z załączonej do akt rentowych kserokopii **świadcstwa pracy w warunkach szczególnych wystawionego** przez ww. zakład pracy wynika ,że wnioskodawca w okresie od 20 września 1976 r. do 24 września 1998 r. stale i pełnym wymiarze wykonywał obowiązki pracownicze na stanowisku robotnika transportu wymienionym w **dziale III , pozycji 47 , punkcie 31** załącznika A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

/kserokopia świadectwa pracy k.16 akt ZUS/

W okresie zatrudnienia w ww. zakładzie pracy obowiązki pracownicze wnioskodawcy sprowadzały się do rozładunku wagonów oraz worków z substancjami wykorzystywanymi w zakładzie pracy do produkcji ferrytów (wykorzystywanych w produkcji telewizorów) , a także do ich transportu za pomocą wózka widłowego na stosowne stanowiska pracy. J. M. w całym okresie swojego zatrudnienia narażony był (z uwagi na rodzaj wykorzystywanych substancji oraz wysokie zapylenie) na pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia. Z uwagi na posiadanie uprawnień do prowadzenia wózków widłowych stanowisko pracy wnioskodawcy posiadało dodatkowe określenie wózkowego. Pomimo określenia stanowiska pracy wnioskodawcy jako brygadzysty nie wiązało się to z dodatkowymi obowiązkami pracowniczymi. Z uwagi na charakter prac wykonywanych w zakładzie pracy pracownicy w nim zatrudnieni otrzymywali mleko oraz śmietanę.

/zeznania świadka A. M. min. 00:12:33 – 00:21:28 oraz zeznania wnioskodawcy min. 00:21:28 – 00:23:52 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min.00:04:15 – 00:12:33 płyta CD k.37/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów zarówno w postaci dokumentów jak i osobowych źródeł dowodowych w postaci zeznań świadka A. M. oraz ubezpieczonego. Zeznania świadka oraz wnioskodawcy nie budzą, w ocenie Sądu, żadnych wątpliwości, co do ich wiarygodności, albowiem nie są ze sobą sprzeczne, a nadto wzajemnie ze sobą korespondując stanowią uzupełnienie dla treści dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowych ubezpieczonego. Podkreślić należy, że z uwagi na wyjaśnienie wszystkich wątpliwości co do obowiązków wykonywanych przez wnioskodawcę w spornym okresie, Sąd odstąpił od przesłuchania pozostałych świadków zgłoszonych przez wnioskodawcę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie .

W myśl **art. 184 ust. 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 748, z późn. zm.) , ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku (art. 196 ustawy) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zaś ust. 2 w/w przepisu stanowi, że emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, z późn. zm.) za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudniania” uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia. Pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn;
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powołany wykaz wskazuje wszystkie te prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego.

W świetle § 2 ust. 1 i 2 tegoż rozporządzenia oraz zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przy czym powyższe okoliczności pracownik jest obowiązany udowodnić (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 grudnia 1997 r. II UKN 417/97 – (...) i US (...) i wyrok Sądu Najwyższego 15 listopada 2000 r. II UKN 39/00 Prok. i Prawo (...)).

Dla oceny, czy wnioskodawca pracował w szczególnych warunkach, ma znaczenie rodzaj powierzanej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Takie stanowisko wielokrotnie zajmował także Sąd Najwyższy (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 22 stycznia 2008 roku, sygn. akt I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75; z dnia 6 grudnia 2007 roku, sygn. akt III UK 66/07, LEX nr 483283; z dnia 4 października 2007 roku, sygn. akt I UK 111/07; z dnia 19 września 2007 roku, sygn. akt III UK 38/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 329; z dnia 14 września 2007 roku, sygn. akt III UK 27/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 325).

Należy także wskazać, iż prawo do emerytury przewidziane **w art.184 w związku z art. 32** ww. ustawy o emeryturach i rentach ma charakter wyjątkowy, jest odstępstwem od ogólnej reguły dotyczącej warunków przechodzenia na emeryturę, a zatem właściwe przepisy muszą być wykładane w sposób ścisły. Niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca, prowadząca w konsekwencji do wypaczenia idei, że emerytura w wieku wcześniejszym jest wynikiem pracy w obciążających dla zdrowia warunkach. Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy oznacza, że pracownik nie ma

powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach. Istotnym warunkiem przyznania świadczenia z tytułu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach jest stwierdzenie w ramach pełnego wymiaru czasu pracy oddziaływania szkodliwych warunków na organizm pracownika. R. legis instytucji przewidzianej w art.32 ww. ustawy o emeryturach i rentach opiera się na założeniu, że praca wykonywana w szczególnych warunkach przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też osoba wykonująca taką pracę ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni.

Stosownie zaś do treści §2 ust.1 ww. rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach w nim określonych są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, sygn. II UKN 598/00, Lex nr 79840, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2009 roku sygn. I PK 194/08, Lex nr 653420).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że w spornym okresie czasu pracy wnioskodawca wykonywał obowiązki **związane z transportem materiałów** na wydziałach, w których wykonywane są prace wymienione w wykazie i był tym samym narażony na działanie szkodliwych dla zdrowia czynników. Nie ulega także wątpliwości, że zakład pracy wnioskodawcy zajmował się produkcją metali, a więc pracami o jakich mowa w **dziale III wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r.**

Na marginesie dodać należy, że nawet gdyby przyjąć, że wnioskodawca jako brygadzysta wykonywał pewne dodatkowe czynności to nie powinno to mieć wpływu na nabycie przez niego uprawnień emerytalnych w obniżonym wieku. W tym miejscu wskazać należy, że przepisy dotyczące przyznawania emerytury w obniżonym wieku powinny być ściśle interpretowane, tak jednocześnie ich wykładania nie może być na tyle skrajna i restrykcyjna, by prowadziła do absurdałnej sytuacji, gdy za pracę wykonywaną w szczególnych warunkach uznaje się tylko i wyłącznie czynności wymienione w wykazie A załącznika do cytowanego wyżej rozporządzenia, wykonywane ciągle przez cały obowiązujący pracownika czas pracy, bez jakichkolwiek przerw i bez wykonywania innych czynności, które są jednak immanentnie związane ze stanowiskiem pracy zajmowanym przez ubezpieczonego. Takie przyjęcie uniemożliwiłoby w praktyce przyznanie komukolwiek prawa do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze z tego względu, że żaden z ubezpieczonych nie spełniałby takich wymogów. /por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 lutego 2012 r., sygn. akt III AUa 1644/11/

Reasumując, całokształt zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego pozwala zdaniem Sądu stwierdzić, iż praca wykonywana przez wnioskodawcę w spornym okresie była pracą wykonywaną w warunkach szczególnych wymienioną w **dziale III, poz. 67** wykazu A do powołanego rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r. (transport wewnętrzny między stanowiskami pracy w wydziałach, w których wykonywane prace wymienione są w wykazie).

Wyżej przytoczone ustalenia pozwalają przyjąć, iż wnioskodawca legitymuje się zarówno wymaganym ogólnym stażem pracy jak i ponad 15-letnim okresem pracy w szczególnych warunkach, ukończył wymagany wiek, co uprawnia go do wcześniejszej ze względu na wiek emerytury.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał J. M. prawo do emerytury od dnia 1 stycznia 2016 roku.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji.

2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe, zobowiązując do zwrotu w razie złożenia apelacji.